

Endoskopi Hemşiresinin Görev ve Sorumlulukları Yasal Hakları nelerdir?

Aslı TOKLU
Endoskopi Ünitesi
II.Sultan Abdülhamit Han EAH

- o **Kanun (Yasa):** Herhangi bir konuda genel, soyut düzenlemeyi içinde bulunduran ana metindir. Resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girer.
- o **Tüzükler:** Herhangi bir kanunun düzenlediği bir konuyu daha ayrıntılı olarak düzenlemek amacıyla bakanlıklarca çıkartılan hukuki bir metindir

o **Yönetmelikler:** Bakanlıkların, kamu kuruluşlarının, genel müdürlüklerin özel konularla ilgili ayrıntılı olarak yaptıkları düzenlemeleri içinde bulundurur.

o **Genelgeler/Yönergeler :** SB, Genel Müdürlükler, Sağlık Kuruluşları gibi idari birimlerin kendi iç düzeni ve iç çalışmalarını düzenleyen hukuki metinlerdir.

Kanun, tüzük, kararname, genelge, yönetmelik
GENELDEN → ÖZELE,
SOMUTTAN → SOYUTA giden bir
düzenlemenin ana noktalarını oluşturur.

o Sağlıkla ilgili Yasal Düzenlemeler

- o 1928 1219 Sayılı Tıp ve Tıpla İlgili Mesleklerin Uygulanışına İlişkin Yasa
- o 1954 (8647) - 2007 5634 Sayılı Hemşirelik Kanunu
- o 2010 27515 sayılı ve 2011 27910 sayılı Hemşirelik yönetmeliği
- o 1983 17927 Sayılı Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği
- o 1983 507 sayılı Nüfus Planlaması Hizmetlerini Yürütecek Personelin Eğitimi GYS
- o 1965 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu
- o 1961 224 Sayılı Sosyalizasyon Kanunu
- o 1964 154 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirildiği Bölgelerde Hizmetin Yürütülmesi Hakkında Yönerge

MESLEKİ KANUNLARDA YER ALAN ANA BAŞLIKLAR

- o Mesleğe Giriş Görev ,
- o Yetki ve Sorumluluklar
- o Özellik Arz Eden Alanlarda Yetiştirme ve Yetkilendirme
- o Meslekte Yeterliliğin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi
- o Çalışma Koşulları ve Serbest Çalışma
- o Unvan ve Meslek İcrasının Korunması, Yetkisiz Meslek Uygulama

HEMŞİRELİK KANUNU

- o Kanun Numarası : 6283
- o Kabul Tarihi : 25/2/1954
- o Yayımlandığı Resmi Gazete
- o Tarih: 2/3/1954 Sayı: 8647

HEMŞİRELİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

- o Kanun Numarası: 5634
- o Kabul Tarihi: 25/4/2007
- o Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih: 2/5/2007
Sayı: 26510

HEMŞİRELİK KANUNU

o Madde 1 – (Değişik: 25/4/2007- 5634/1. md.)

Türkiye’de üniversitelerin hemşirelik ile ilgili lisans eğitimi veren fakülte ve yüksek okullarından mezun olan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilenler ile öğrenimlerini yurt dışında hemşirelik ile ilgili, Devlet tarafından tanınan bir okulda tamamlayarak denklikleri onaylanan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilenlere **Hemşire** unvanı verilir.

HEMŞİRELİK KANUNU

◌ Madde 3–(Değişik:25/4/2007-5634/2.md.)

Türkiye’de hemşirelik mesleğini bu Kanun hükümleri dahilinde hemşire unvanı kazanmış **Türk vatandaşı** hemşirelerden başka kimse yapamaz.

HEMŞİRELİK KANUNU

- Madde 4 – (Değişik: 25/4/2007-5634/ 3. md.)
Hemşireler; tabip tarafından acil haller dışında yazılı olarak verilen tedavileri uygulamak, her ortamda bireyin, ailenin ve toplumun hemşirelik girişimleri ile karşılanabilecek sağlıkla ilgili ihtiyaçlarını belirlemek ve hemşirelik tanılama süreci kapsamında belirlenen ihtiyaçlar çerçevesinde hemşirelik bakımını planlamak, uygulamak, denetlemek ve değerlendirmekle görevli ve yetkili sağlık personelidir.

HEMŞİRELİK KANUNU

- Hemşirelerin birinci fıkrada sayılan hizmetlerde çalışma alanlarına, pozisyonlarına ve eğitim durumlarına göre görev, yetki ve sorumlulukları Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

HEMŞİRELİK KANUNU

- Madde 5 - Hemşire okulundan mezun hemşireler mecburi hizmetlerini bitirip memuriyetten ayrılınca; mecburi hizmeti olmayan hemşire okulu mezunları istedikleri vakit sanatlarını serbestçe yapabilirler.

HEMŞİRELİK KANUNU

Madde 8–(Değişik: 25/4/2007-5634/4.md.)

Lisans mezunu hemşireler meslekleriyle ilgili lisansüstü eğitim olarak uzmanlaőtıktan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edildikten sonra **uzman** hemşire olarak çalışırlar.

Hemşireler meslekleri ile ilgili olan özellik arz eden birim ve alanlarda belirlenecek esaslar çerçevesinde yetki belgesi alırlar.

HEMŞİRELİK KANUNU

- Yetki belgesi alınacak eğitim programlarının düzenlenmesi, uygulanması, koordinasyonu, belgelendirme ve tescili ile kredilendirme ve yetki belgelerinin iptali gibi hususlar, Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

HEMŞİRELİK KANUNU

Madde 9–(Değişik: 25/4/2007- 5634/ 5.md.)

Hemőirelikle ilgili yönetim görevlerinde lisans ve lisansüstü eğitime sahip hemşirelerin **rüçhan** hakları vardır.

HEMŞİRELİK KANUNU

Madde 14 – 4862 sayılı kanun ile bu kanunun eklerine bağlı kadro cetvellerindeki başhemşire, hemşire, ziyaretçi başhemşire, ziyaretçi hemşire ve ebe kadroları kaldırılmış ve onların yerine bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvel eklenmiştir.

- o Hem.hiz.müd.
- o Müd.yrd.
- o Gözlemci hemşire
- o Ser.sor.hem
- o Yatak başı bakım hemş.

Yeni Hemşirelik Kanunuyla; 2007

Yeni Hemşirelik Kanunuyla;

1- Hemşire unvanı, üniversiteler bünyesinde yer alan ve lise üzerine dört yıl süreli eğitim veren Fakülte ve Yüksekokullarda yapılarak kazanılmasının hükme bağlandığı,

2- Cinsiyet ayrımının kalktığı,

3- Hemşirelikte lisansüstü eğitim yaparak diploma alan ve böylece uzmanlaşan hemşirelerin uzmanlık yaptıkları alanlarda uzman olarak değerlendirilmelerinin hükme bağlandığı,

Yeni Hemşirelik Kanunuyla; 2007

4- Özel dallarda (Branş) sertifika programlarının düzenlenmesinin hükme bağlandığı,

5-Lisans düzeyinde eğitim veren sağlık memurluğu ile hemşirelik programlarının birleştirilmesi ve programın adının “hemşirelik” olarak değiştirilmesinin hükme bağlandığı,

HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİ

- Resmî Gazete Tarihi: 08.03.2010 Resmî Gazete Sayısı: 27515
- Resmî Gazete Tarihi: 19.04.2011 Resmî Gazete Sayısı: 27910 (değişiklik)
- MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; sağlık hizmeti sunulan kurum ve kuruluşlarda görev yapan hemşirelerin çalışma alanlarına, pozisyonlarına ve eğitim durumlarına göre görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemektir.

HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİ

- o MADDE 5 – (1) Hemşirelik hizmetleri aşağıdaki hususları kapsar:
- o a) Birey, aile, grup ve toplumun sağığının geliştirilmesi, korunması, hastalık durumunda iyileőtirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılması amacıyla hemşirenin yerine getirdiğı bakım verme, hekimce hazırlanan tıbbî tanı ve tedavi planının oluőturulması ve uygulanması, güvenli ve sağıklı bir çevre oluşturma, eğıtim, danışmanlık, araştırma, yönetim, kalite geliştirme, iőbirliğı yapma ve iletişimi sağılama rolleri,
- o b) Mesleki eğıtimle kazanılan bilgi, beceri ve karar verme yeteneklerini kullanarak, insanlara yaőadıkları ve çalıştıkları her ortamda doğum öncesinden başlayarak yaőamın tüm evrelerinde meslek standartları ve etik ilkeler çerçevesinde sunduğı hemşirelik bakımı,
- o c) Hemşirelik hizmetlerinin ve bu hizmetlerden sorumlu insan gücü kaynaklarının, diğerk kaynakların ve bakım ortamının yönetimi ile risk yönetimini.

Resmî Gazete Tarihi: 19.04.2011 Resmî Gazete Sayısı: 27910

◊ MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin eki

Ek-1'den sonra gelmek üzere ekteki

Ek-2 “Çalışılan Birim/Servis/Ünite/Alanlara
Göre Hemşirelerin Görev, Yetki ve
Sorumlulukları” ile

Ek-3 “Hemşirelik Girişimleri Listesi”
eklenmiştir.

ÇALIŞILAN BİRİM/SERVİS/ÜNİTE/ALANLARA GÖRE
HEMŞİRELERİN
GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

A) YOĞUN BAKIM HEMŞİRESİ:

B) ACİL SERVİS HEMŞİRESİ

C) İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

- 1) Diyabet Eğitim Hemşiresi
- 2) Onkoloji Hemşiresi
- 3) Diyaliz Hemşiresi
- 4) Rehabilitasyon Hemşiresi
- 5) **Endoskopi Hemşiresi**

D) CERRAHİ HEMŞİRELİĞİ

1. Ameliyathane Hemşiresi
2. Stoma ve Yara Bakım Hemşiresi

E) RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

- 1) Psikiyatri Klinik Hemşiresi
- 2) Çocuk ve Adölesan Psikiyatrisi Hemşiresi
- 3) Konsültasyon-Liyazon Psikiyatrisi Hemşiresi
- 4) Alkol ve Madde Bağımlılığı Merkezi Hemşiresi

F) ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

1. Pediatri Hemşiresi
2. Yenidoğan Hemşiresi

G) KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

H) HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ

1. Evde Bakım Hemşiresi:
2. Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi Hemşiresi
3. Toplum Ruh Sağlığı Merkezi Hemşiresi
4. İş Sağlığı Hemşiresi
5. Okul Sağlığı Hemşiresi
6. Ceza ve Tutukevi Hemşiresi

Endoskopi Hemşiresi

Hemşirenin genel görev, yetki ve sorumluluklarının yanı sıra;

a) İşlem öncesi, endoskopi ünitesinde gerekli olan hazırlıkları yapar.

b) Tanı ve tedavi amaçlı girişimler için bireyi bilgilendirir, işleme hazırlar, işlem sırası ve sonrasında takip eder ve gerekli uygulamaları yerine getirir.

c) Üst gastrointestinal sistem endoskopisi, alt GİS endoskopisi, perkütan girişimler, ERCP (Endoskopik Retrograd Kolanjio Pankreatografi), işlemlerinden önce hastanın hazırlıklarını kontrol eder, eksikliklerini tamamlar.

ç) Hasta güvenliği önlemlerini alır.

d) ERCP ünitesinde radyasyon güvenliği önlemlerini alır.

e) Kullanılan malzeme, alet ve cihazların temini, bakımı, temizliği ve sterilizasyonunu sağlar. Endoskopların işleme hazır hale getirilmesi, işlemten sonra hastanın takibi ve gözlenmesi, kontamine endoskopların dezenfeksiyon ve sterilizasyon işlemlerinin yapılmasını sağlar.

Endoskopi Hemşiresi

f) Endoskopi ünitesinin genel temizlik ve hijyenini sağlar. Sterilizasyon tekniklerini bilir, uygular ve uyulmasını gözetir. Periyodik aralıklarla skoplardan kültür alınmasını sağlar ve takip eder.

g) İşlemler sırasında steril şartların korunmasını sağlar.

ğ) Acil girişimler ve invazif girişimler için gerekli olan malzemelerin yeterli ve daima kullanıma hazır tutulmasını sağlar.

h) Hekim istemi ile premedikasyon uygular ve hastanın güvenliğini sağlar.

ı) Hastanın ve yakınlarının hastalık, tanı ve tedavi seçenekleri ile bakım konusundaki sorularını cevaplandırır, gerekli durumlarda hekimine yönlendirir.

i) Kolonoskopiden önce barsak hazırlığı konusunda hastayı bilgilendirir.

Hemşirelik Girişimi	Hemşirelik kararı ile uygulanır	Hekim kararı ile uygulanır	Hekim ile birlikte yapar
I. VERİ TOPLAMA			
Hasta kabulü: Hastanın öyküsünün alınması ve oryantasyonunun sağlanması	X		
Fiziksel değerlendirme			
Yaşam bulgularının alınması (vücut sıcaklığı, nabız, kan basıncı, solunum)	X		
Bacak çevresi ölçümü	X		
Baş çevresi ölçümü	X		
Bel, kalça ve karın çevresinin ölçümü	X		
Boy ölçümü	X		
Derinin izlenmesi / değerlendirilmesi	X		
Göğüs çevresinin ölçümü	X		
Kanama kontrolü	X		
Kilo ölçümü	X		
Bilinç durumunun değerlendirilmesi	X		
Periferik nabız kontrolü	X		
Sistem değerlendirmesi (dolaşım, solunum, sinir, gastrointestinal vb)	X		
Yenidoğan bebeğin ilk değerlendirmesi	X		
Tam işlemleri Örnek alma			
Allerjenlerle epidermal deri testi		X	
Balgam örneği alınması		X	
Bronkoskopi uygulamasına yardım edilmesi			X
Burun-boğaz kültürü için örnek alınması		X	
EKG çekilmesi*	X	X	
Fenilketonüri için kan örneği alınması*	X	X	
Gaita kültürü için örnek alınması		X	
Gaita örneği alınması (gizli kan)		X	
Glukometre ile kan şekeri ölçülmesi*	X	X	
İdrar kültürü için örnek alınması		X	
İdrar örneği alınması (tam idrar tetkiki)		X	
İdrar toplanması (24 st'lik)		X	
Nazogastrik/orogastrik tüpten mide sıvısı alınması		X	
Pap-Smear için örnek alınması*		X	
PPD/Tüberkülin testi uygulanması		X	
Yaradan kültür için örnek alınması*	X	X	
Girişimsel işlemlere hazırlık			
Hastanın ameliyat öncesi hazırlığı*	X	X	
Koroner anjiyografiye hazırlık*	X	X	
Hastanın endoskopi öncesi hazırlığı*	X	X	
Hastanın kolonoskopi öncesi hazırlığı*	X	X	
Hastanın ERCP öncesi hazırlığı*	X	X	
Hastanın Bronkoskopi öncesi hazırlığı*	X	X	
Diğer girişimsel işlemlere hazırlık*	X	X	
Hastanın izlenmesi/ monitorizasyonu			
Ağrı izleme	X		
Aldığı çıkardığı sıvının izlenmesi*	X	X	
EKG'nin izlenmesi*	X	X	
İnvazif mekanik ventilasyon uygulanan hastanın izlenmesi*	X	X	
Kafa içi basıncının izlenmesi*	X	X	
Kapalı drenaj sisteminin izlenmesi*	X	X	
Kardiyak output/kardiyak indeks ölçümü*	X	X	
Noninvazif mekanik ventilasyon uygulanan hastanın	X	X	

izlenmesi*			
Oksijen saturasyonunun (Pulse oksimetri) izlenmesi*	X	X	
Pulmoner arter kateteri olan hastanın izlenmesi*	X	X	
Santral venöz basıncın (SVB) izlenmesi*	X	X	
Solunumun monitörle izlenmesi*	X	X	
Vücut sıcaklığının monitörle izlenmesi* (periferik, özofajeal vb)	X	X	
Sağlık taraması yapılması			
Çocuklarda işitme, görme vb kusurlar tespit edildiğinde ilgili sağlık kuruluşuna yönlendirilmesi	X	X	
Saçlı deride bit/sirke belirleme	X		
Skolyoz belirleme	X	X	
Vardiya başında hasta teslimi	X		
II. HEMŞİRELİK TANILARININ veya ORTAK BAKIM SORUNLARININ BELİRLENMESİ			
Hasta ile ilgili toplanan verilerde (öykü, fizik muayene, laboratuvar bulguları ve diğer tam işlemleri sonuçlarında) veya bakım uygulaması sonuçlarında normalden sapmaların değerlendirilmesi ve yorumlanması	X		
III. BAKIM HEDEFLERİNİN BELİRLENMESİ			
Belirlenen sorunların çözümüne yönelik hemşirelik hedeflerin belirlenmesi	X		
IV. TEDAVİ ve SAĞLIK BAKIM EKİBİ İLE ORTAK BAKIM GİRİŞİMLERİNİN BELİRLENMESİ/PLAN			
Sağlık düzeyinin istenen düzeye ulaşması için uygulanacak girişimlerin belirlenmesi	X		
V. TEDAVİ ve SAĞLIK BAKIM EKİBİ İLE ORTAK BAKIM GİRİŞİMLERİNİN UYGULANMASI			
FİZYOLOJİK TEMEL GEREKSİNİMLERE YÖNELİK GİRİŞİMLER			
Aktivite ve Egzersiz Yönetimi			
Hastanın ayağa kaldırılması*	X	X	
Hastanın yataktan sandalyeye/sedyeye alınması*	X	X	
Denge sağlama*	X	X	
Eklemler hareket açıklığını (ROM) sağlama egzersizleri*	X	X	
Kas tonusunu sürdürme	X	X	
Egzersiz artırma/geliştirme*	X	X	X
Hareket toleransını değerlendirme	X		X
İzometrik-izotonik egzersizler yapma*	X	X	
Önerilen egzersiz ve aktivite eğitimi	X		X
Özel cerrahi girişimlere uygun(mastektomi vb.) ekzersiz yapma	X		
Boşaltımın Yönetimi			
Abdominal basıncı artıran egzersizleri uygulama*	X	X	
Barsak eğitimi	X		
Dışkı/İdrar kaçırma hastanın bakımı	X		
Dişli hastanın bakımı	X		
Gaz problemi olan hastanın bakımı	X		
İdrar torbasının değiştirilmesi	X		
Konstipasyonu olan hastanın bakımı	X		
Laksatif uygulama	X	X	
Lavman uygulama	X	X	
Mesane eğitimi	X		
Mesane irrigasyonu*	X	X	
Stoma bakımı (kolostomi, ileostomi vb.)	X		
Ördek veya sürgü verme	X		
Pelvik bölge egzersizleri	X		
Perianal hijyen	X		
Prezervatif sonda uygulama	X	X	

Rektal prolapsusu olan hastanın bakımı	X	X	
Rektal tüp uygulama		X	
Suprapubik kateter takılmasına katılım		X	
Suprapubik kateter bakımı	X		X
Suprapubik kateter çıkarılmasına katılım		X	
Üriner kateter takılması*	X	X	X
Üriner kateter bakımı	X		X
Üriner kateter çıkarılması*	X	X	
Üriner alykanlık eğitimi	X		
Üriner retansiyonlu hastanın bakımı	X		
Hareketsizlik Yönetimi			
Açılı hastanın bakımı	X		
Fiziksel hareketi sınırlama		X	
Hasta transportu (hastane içi, hastane dışı)		X	
Pozisyon verme (sürtülü, düz, yan, oturur, yarı oturur vb)	X	X	
Tesbit etme (yaralı vücut bölgesinin korunması)	X	X	
Traksiyonlu ya da immobilize hastanın bakımı	X	X	
Yatak istirahati hastanın bakımı	X		
Beslenme Desteği			
Ağız bakımı	X		
Ağızdan beslenmeye yardım (yemek yedirme)	X		
Anne sütü ile besleme	X		
Bebekte gazın çıkarılması	X		
Beslenme yönetimi (danışmanlık, tedavi uygulama, izleme)*	X	X	
Biberonla besleme	X		
Bulanti kusması olan hastanın bakımı	X		
Emzirmeye destek verilmesi	X		
Emzirme eğitimi	X		
Enteral tüple besleme (NGT, OGT veya gastrostomi)		X	
Gastrostomi yapılmasına katılım			X
Kaşık/bardakla besleme*	X		
Kilo yönetimi (almaya ve vermeye yardım)	X	X	
Nazogastrik, orogastrik sonda yerleştirme*	X	X	
Nazogastrik, orogastrik sonda bakımı	X		
Nazogastrik, orogastrik sondanın çıkarılması*	X	X	
Önerilen diyetle ilgili eğitim	X		
Süt sağma ve saklama eğitimi	X		
Yeme bozuklukları yönetimi	X	X	
Ağrı yönetimi*	X	X	
Kas gevşetici girişimlerin uygulanması	X	X	
Masaj	X		
Rahatlık/konforun sağlanması için çevrenin düzenlenmesi	X		
Sıcak-soğuk uygulamalar	X		
Ateş düşürmek için genel yaş soğuk uygulama*	X	X	
Buz kesesi uygulama*	X	X	
Lokal sıcak uygulama (lambda, termofor)*	X	X	
Lokal yaş sıcak kompres uygulama*	X	X	
Lokal yaş soğuk kompres uygulama*	X	X	
Oturma banyosu verme*	X	X	
Transkütan elektriksel sinir stimülasyonu (TENS)		X	X
Vücutun belirli bölgelerine baskı uygulama (ağrı, bulantıyı önleme amaçlı)	X		
Öz Bakımı Kolaylaştırma			
Ağız dış sağlığı uygulamaları	X		
Ayak bakımı yapma	X		
Bitli baş banyosu verme	X		
Deri ve mukozal bütünlüğünü koruma önlemleri	X		
Diyabetik ayak bakımı	X	X	X
Göz bakımı	X		
Hasta giyinmesine ve soyunmasına yardım etme	X		
Kontakt lens bakımı	X		
Kulak bakımı	X		

Ölüm sonrası (postmortem) bakımı	X	X	X
Pansuman yapma*	X		
Perine bakımı	X	X	
Protez bakımı	X		
Sabah-akşam tuvaleti	X		
Saç bakımı	X		
Tam banyo (yatak içi, yatak dışı)	X		
Tırnak bakımı	X		
Tüp bakımı	X		
Uyku kalitesini artırmaya yönelik girişimler	X		
Yutma terapisi*	X		
FİZYOLOJİK KOMPLEKS GEREKSİNİMLERE YÖNELİK GİRİŞİMLER			
Elektrolit, Asit-Baz			
Asit-baz dengesizliğini düzeltici girişimler*	X	X	
Elektrolit dengesizliğini düzeltici girişimler*	X	X	
Hemodiyaliz tedavisi		X	
Hemofiltrasyon		X	
Hiperglisemi yönetimi (önleme, izleme, düzeltme)*	X	X	
Hipoglisemi yönetimi (önleme, izleme, düzeltme)*	X	X	
Periton diyaliz		X	
İlaç Yönetimi			
Analjezik ilaçların uygulanması		X	
Aşı uygulama/bağışıklama*	X	X	
Oral yolla ilaç uygulama		X	
Buruna ilaç uygulama		X	
Göze ilaç uygulama		X	
Kulağa ilaç uygulama		X	
Deri altına (subkütan) ilaç uygulama		X	
Deri içine (intrakütan) ilaç uygulama		X	
Deriye ilaç uygulama		X	
Enteral tüp yoluyla ilaç uygulama		X	
Hasta kontrollü analjeziye (PCA) katılım		X	X
İnhalasyon yoluyla ilaç uygulama		X	
Intraletral ilaç uygulamaya katılım			X
Intraspinal ilaç uygulamaya katılım			X
Intravenöz yolla ilaç uygulama		X	
Kas içine (intramusküler) ilaç uygulama		X	
Kemik içine ilaç uygulamaya katılım			X
Kemoterapi yönetimi (hazırlık, uygulama, izlenmesi, hasta eğitimi)*	X	X	
Önerilen ilaçla ilgili eğitim	X		
Rektuma ilaç uygulama		X	
Sedasyonda olan uyanık (bilinçli) hastanın izlenmesi	X		
Vajene ilaç uygulama		X	
Venöz yol açıklığının sürdürülmesi (venöz kateter ve bağlantılarının açıklığının korunması)	X	X	
Serebral ventrikül içine ilaç uygulamaya katılım			X
Nörolojik Yönetim			
Konvülsiyon ataklarının yönetimi (önleme, izleme, tedavi, bakım)*	X	X	
Periferik duyu kaybı olan hastanın bakımı	X		
Nörolojik problemi olan vakada pozisyon verme*	X	X	
Serebral ödem yönetimi (izleme, bakım, tedavinin uygulanması)*	X	X	
Perioperatif Bakım			
Preoperatif hasta eğitimi	X		
Preoperatif koordinasyon girişimleri	X		
Hastanın fiziksel ve psikolojik hazırlığı	X		
Hasta güvenliği açısından ameliyat öncesi kontrollerinin yapılması (doğru hasta, doğru ameliyat yeri vb)	X		
Ameliyat öncesi ameliyatanede uygulanan girişimler			
Ameliyat odasının kontrolü (ameliyat odasının hazırlanmasının sağlanması, ameliyat için gerekecek cihaz ve malzemeler, masa, pozisyon, aksesuar hazırlığı ve kontrolü)	X		
Steril ve steril olmayan malzemelerin kontrol edilmesi ve aseptik tekniğe uygun olarak açılması	X		

Ameliyat öncesi gaz bezi, iğne, bistüri ve diğer aletlerin sayımının yapılması, gerektiğinde sayım tahtasına yazılması	X		
Ameliyathaneye hasta kabulü (hastanın kimliğinin ve dosyasının kontrolü vb.)	X		
Hastaya psikolojik destek sağlanması	X		
Hastanın vücut taşıyım kontrol edilmesi	X		
Hastanın ameliyat masasına alınması (hastaya güvenli pozisyon verilmesi ve uygun şekilde örtülmesi)	X		
Scrub hemşire ve cerrahın steril koşullara uygun şekilde giyinmesine yardımcı olunması	X	X	
Cilt temizliği için antiseptik solüsyon verilmesi	X		
Ameliyat sırasında kullanılacak malzemelerin bağlantısının yapılması ve kullanıma hazır hale getirilmesinin sağlanması (ısıtık, ayak pedali, koter vb.)	X		X
Ameliyat sırasında uygulanan girişimler			
Cerrahi işlem sırasında hastanın yaralanmamasının önlenmesi	X		
İntraoperatif dönemde infeksiyon kontrolü	X		
Cerrahi işlem sırasında izleme katılımı		X	X
Cerrahi işlem boyunca steril ortamı izleme ve devamlılığını sağlama	X		X
Cerrahi işlem boyunca gerekli malzemelerin uygun şekilde kullanılmasına destek olma	X		
Ameliyat sonrasında uygulanan girişimler			
Ameliyat sonunda sponç, alet, iğne sayımlarını güvenli bir şekilde yapma ve kaydetme	X		
Odanın ve malzemelerin bir sonraki vakaya hazırlanmasının sağlanması	X		
Solumun Yönetimi			
Aspirasyonu önleme girişimleri*	X		
Buhar tedavisi*	X	X	
Endotrakeal entübasyon**		X	X
Endotrakeal ekstreübasyon		X	
Ekspire edilen karbondioksit konsantrasyonunun (solumun sonu CO ₂ = end tidal CO ₂) izlenmesi*	X	X	X
Göğüs fizyoterapisi	X	X	X
Göğüs tüpü takılmasına yardım			X
Göğüs tüpü olan hastanın bakımı	X	X	X
Göğüs tüpü çıkarılmasına yardım			X
Hava yolu aspirasyonu (oral, nazal, trakeal aspirasyonu)*	X		
Airway yerleştirme ve sabitleme	X		X
Mekanik ventilasyon uygulanan hastanın bakımı (invaziv)	X	X	
Mekanik ventilasyon uygulanan hastanın bakımı (noninvaziv)	X	X	
Mekanik ventilatörden ayırma		X	X
Oksijen tedavisi (maske, nazal katül)*	X		
Oksürmeyi geliştirme (derin nefes alma ve öksürme egzersizleri yaptırma)	X	X	X
Postural drenaj*	X	X	
Spontan solumunun desteklenmesi için yapılan egzersizler	X	X	
Torasentez işlemine katılım			X
Torasentez uygulanan hastanın bakımı	X		
Trakeotomi işlemine katılım			X
Trakeotomi katülünün çıkarılması/değiştirilmesi işlemine katılım*		X	X
Ventilatör devrelerinin değiştirilmesi	X	X	
Yapay hava yolu olan hastanın bakımı: Trakeostomi, endotrakeal tüp, larenjeal maske	X		
Deri/Yara Yönetimi			
Amputasyonlu hastanın bakımı*	X		
Bası yaralarının bakımı*	X	X	
Bası yaralarının önlenmesi	X		
Deri üzerine ilaç uygulama	X	X	X
Sütür atma			X
İnsizyon yeri bakımı	X	X	
Pişik bakımı*	X	X	
Yanık/yara debridmanı*	X	X	
Yanık pansumamı*	X	X	X
Doku Perfüzyon Yönetimi			

Akut kalp sorunları olan hastanın bakımı*	X	X	
Disritmili hastanın bakımı (önlüyici, düzeltilici)*	X	X	
Dolaşım yetersizliği yönünde hastanın değerlendirilmesi	X	X	
Dolaşım yetersizliği olan bölgenin korunması	X	X	
Dolaşımı hızlandırıcı/düzenleyici girişimler	X		
Exchange transfüzyona katılım			X
Hemodinamik düzenleme		X	X
Hipervolemi yönetimi*	X	X	
Hipovolemi yönetimi*	X	X	
Intravenöz sıvı tedavisini başlatma ve izleme (akış hızını hesaplama, IV set hazırlama, IV sıvısı başlatma, akış hızını izleme, protokole uygun flaş yapma/yıkama)*	X	X	
Intravenöz kateter bakımı (Periferik, santral, periferik yoldan santral)	X		
Santral intravenöz kateter yerleştirilmesi işlemine katılım			X
Periferik intravenöz kateterlerin çıkarılması	X	X	
Santral venöz kateterlerin çıkarılması		X	X
Kan ve kan ürünlerinin verilmesi		X	
Kanamayı azaltıcı girişimler*	X	X	
Kanamayı önleyici girişimler*	X	X	
Mekanik yardımcı araç kullanılarak dolaşımı desteklenen hastanın izlemi (İntraaortik balon pompası vb.)	X	X	
Pacemaker kateteri takılmasına katılım			X
Pacemaker takılı hastanın bakımı	X		X
Pacemaker kateteri çıkarılmasına katılım			X
Periferik intravenöz kateter yerleştirme*	X	X	X
Periferik embolili hastanın bakımı	X	X	
Pulmoner embolisi olan hastanın bakımı	X	X	
Sheath (kılıf) kateter (koroner anjiyoplasti) çekilmesi işlemine katılım			X
Parenteral sıvı replasmanı		X	X
Şok yönetimi (önleme, izleme, tedavi, bakım)*	X	X	
Varis çorabı giydirilmesi ve hasta eğitimi	X	X	
DAVRANIŞSAL			
Davranış Tedavisi**			
Bireyi sosyal aktivitelere katma (sosyal terapi)	X		
Davranış iyileştirme /geliştirme	X	X	
Girişkenlik eğitimi	X		
Hasta ile birlikte ortak hedef belirleme/oluşturma	X	X	
Hasta ile kontrat/sözleşme yapma	X	X	
Evcil hayvan ile yardım terapisi	X	X	X
Hiperaktivite/dikkat bozukluğu olan hastanın bakımı	X		
Kendine zarar vermeyi önleme	X		
Kendini değiştirmeye yardım etme	X		
Madde kullanımı tedavisi: Alkol bırakma	X	X	X
Madde kullanımı tedavisi: İlaç bırakma	X	X	X
Madde kullanımı tedavisi: Sigarayı bırakma	X	X	X
Madde kullanımı önleme	X	X	X
Müzikle tedavi	X	X	X
Oyunla tedavi	X	X	X
Sanatla tedavi	X	X	X
Sınır koyma	X	X	
Sorumluluk almaya yardım etme	X		
Sosyal beceri eğitimi	X		
Bilişsel Tedavi			
Bilişsel uyarın verme	X	X	
Bilişsel yeniden yapılandırma	X	X	
Gerceğe getirme	X		X
Hafta eğitimi	X		X
Öfke ile baş etme (öfke yönetimi)	X	X	
Öğrenmeye hazır oluşluğu geliştirme	X		
Öğrenmeyi kolaylaştırma	X		X
Reminisens tedavi (şu ana adaptasyon için geçmiş duygu, düşünce ve olayları hatırlatma/çağırma)**	X		
İletişimi Geliştirme			

Aktif dinleme	X		
Görme problemi olan hasta ile iletişim	X		
İytilme problemi olan hasta ile iletişim	X		
Karmaşık / kompleks ilişkiyi yapılandırma	X	X	
Konuşma problemi olan hasta ile iletişim	X		
Sosyalizasyonu / sosyal etkileşimi artırma	X		X
Baş Etme Yollarının Geliştirilmesi			
Baş etmeyi öğretme	X		
Baş etmede mizahı kullanma	X		
Beden imajını düzeltme	X		
Benlik saygısını artırma	X		
Cinsel danışmanlık	X	X	X
Çevre güvenliğini düzenleme	X		X
Destek gruplarına yönlendirme	X	X	X
Destek sistemi geliştirme	X		X
Duyusal destek verme	X	X	X
Genetik danışmanlık	X	X	X
Grup tedavisi uygulama	X	X	X
Hastanın değerlerini belirleme	X		X
Karar verme becerisini geliştirme	X		X
Kendi farkındalığını artırma	X		
Krizle müdahale*	X	X	X
Mood yönetimi	X	X	X
Olası krizlere hazırlama	X	X	X
Manevi destek	X	X	X
Suçluluk duygusunu hafifletme	X	X	X
Terapötik dokunma	X		X
Terminal hasta bakımı	X		X
Yastaki bireye/aileye yardım	X	X	
Eğitim ve Danışmanlık			
Aile planlaması	X	X	X
Adölesan eğitimi	X		
Emzirme Eğitimi	X		
Anne süni sağlanması ve saklanması eğitimi	X		
Bebek bakımı ve beslenmesi	X		
Bireysel eğitim	X		
Cinsel sağlık eğitimi	X		
Cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve güvenli cinsel ilişki eğitimi	X		
Çocuğu olan ebeveynlerin eğitimi	X		
Çocuk bekleyen ailede ebeveynlerin eğitimi	X		
Gebelikte bakım	X		
Grup eğitimi	X		
Hastalık süreci hakkında eğitim	X		
Hastalıkların erken tanısı ile ilgili eğitim	X		
Hipertansiyon ile ilgili eğitim	X		
İlk yardım eğitimi	X		
İnhaler ilaç kullanma eğitimi	X		
İşlemler/tedaviler hakkında eğitim	X		
Kemoterapi yönetimi ile ilgili eğitim (yan etkileri ile başa çıkma)	X		
Kendi kendine idrar sondası takma eğitimi	X		
Erken tanı ve sağlığını geliştirilmesine yönelik eğitim (kendi kendine meme, vulva, testis, deri muayenesi)	X		
Stoma bakımı	X		
Koroner kalp hastalıkları ile ilgili eğitim	X		
Loğusalık bakımı	X		
Madde kullanımını önleme eğitimi	X		
Menopoz eğitimi	X		
Neonatal resusitasyon eğitimi (aileye)	X	X	X
Önerilen diyetle ilgili eğitim	X		
Önerilen egzersiz/aktivite ile ilgili eğitim	X		
Önerilen ilaçlar ile ilgili eğitim	X		
Preoperatif eğitim	X		
Psikomotor beceri eğitimi	X		

Sağlık eğitimi	X		
Sağlıklı beslenme eğitimi	X		
Stres yönetimi eğitimi	X		
Yenidoğan bakımı ile ilgili eğitim	X		
Yoğun bakımda bebeği/yakını yatan aileye destek	X		
Diğer eğitim ve danışmanlık uygulamaları.....			
Psikolojik Rahatlığı Artırma			
Anksiyeteyi azaltma, sakinleştirme teknikleri	X	X	X
Gevşeme (relaksasyon) tekniklerini kullanma	X	X	X
Hayal kurma (imgeleme) tekniğini kullanma	X		
İlgili başka yöne çekme	X		
GUVENLİK			
Kriz Yönetimi			
Taciz ve tecavüz sonrası yönetimi (bireyin psikolojik olarak desteklenmesi, rehabilitasyonu, acil kontrasepsiyon, kanıt toplama vb)**	X	X	
İhmal/istismardan koruma, tanılama, eğitim	X		X
İhmal/istismar tedavisi			X
İlk yardım uygulamaları*	X	X	X
Kod/acil durum yönetimi*	X	X	X
Kriz durumunda hasta ve ailesine destek	X	X	X
Olağanüstü durumlarda acil bakım girişimleri*	X	X	X
Resusitasyon (yeniden canlandırma) girişimleri*	X	X	X
Suicid/intiharı önlemeye yönelik girişimler*	X	X	X
Triyaj (Öncelikli olanı belirleme)*	X		
Risk Belirleme / Tanılama: Risk Yönetimi			
Alerji yönetimi (önleme, tanıma, tedavi)*	X	X	X
Aspirasyonu önleyici girişimler*	X	X	
Ayak tahtası kullanılması*	X	X	
Bağışıklama/aşı uygulamaları*	X	X	
Basıncı ülsörlerini önleyici girişimler	X		
Deliryum yönetimi	X	X	
Deluzyon yönetimi	X	X	
Demans yönetimi	X	X	
Düşmeyi önleme	X		
Ev içi şiddetle önleme	X		
Fiziksel kısıtlama	X	X	
Hallüsinasyon yönetimi	X		
İntiharı önleme	X	X	
Çevresel Risklerin Yönetimi			
Çevre yönetimi: Çalışan güvenliği	X		X
Çevre yönetimi: Şiddetle önleme	X		
Çevre yönetimi: Toplum	X		
İnfeksiyon kontrolü önlemleri:			
İnfeksiyondan koruma	X		
Asepsiye uygun el yıkama	X		
İzolasyon ünitesi hazırlama	X		
Solüsyonları dilbe etme*	X		
Solüsyonlarla dezenfeksiyon uygulama	X		
Steril eldiven giyme-çıkarma, steril paket, bohça, tromel açma	X		
Steril eldiven, gömlek, maske giyme, giydirmeye	X		
Steril malzeme kullanma	X		
Steril taşıyıcı forseps kullanma	X		
Su klorlama	X		
Tıbbi asepsiye uygun maske takma ve giyinme	X		
Çalışan Güvenliği			
Lateks önlemleri almak	X		
Lazer önlemleri almak	X		
Pnömotik turnike önlemleri almak	X		
Radyasyon tedavisi			X
Surveyans/İzlem:	X	X	
Surveyans/İzlem: Bağışıklama (aşı uygulaması)	X		
Surveyans/İzlem: Buluşucu-bildirimi zorunlu hastalıklar	X		

Surveyans/İzlem: Kronik hastalıklar (fiziksel-mental)	X		
Surveyans/İzlem: Postnatal izlem	X		
Surveyans/İzlem: Prenatal izlem	X		
Yangın önlemleri	X		
AİLE			
Doğum Öncesi ve Sonrası Bakım			
Amniyoinfuziyon			X
Anne sütü sağlanması ve saklanması	X		
APGAR değerlendirmesi yapma	X		
Beklenen gelişimsel dönemlere hazırlama	X		
ÇKS dinleme	X		
Doğum sonrası bakım	X		
Ebeveyn eğitimi: Çocuk bekleyen aile	X		
Ebeveyn yenidoğan ilişkisini geliştirme	X		
Eğitim: Yenidoğan bakımı	X		
Gebe izlemi*	X		
Emzirmeye yardım	X		
Epizyo bakımı yapma	X		
Erken doğum tehdidi olan hastanın bakımı	X		
Erken membran rüptürü (EMR) olan hastanın bakımı	X	X	
Fototerapi: Yenidoğan		X	
Fundus masajı yapma	X	X	
Göbek bakımı yapma	X		
Göz bakımı yapma	X		
Hamilelik öncesi danışmanlık	X		
İsim bandı takma	X		
Kanguru bakımı*	X	X	
Leopold manevrası yapma	X		
Loşis izleme	X		
Meme bakımı yapma	X		
Meme başı bakımı	X		
Prenatal bakım	X		
Resusitasyon: Yenidoğan**	X		X
Risk belirleme: Çocuk bekleyen aile	X	X	X
Umbilikal kateter takılması işlemine katılım			X
Umbilikal kateter çıkarılması işlemine katılım			X
Uzunmuş hamilelikte hasta izleme	X	X	
Üremeye yardımcı tekniklerde yardım		X	X
Yemekle ilgili olmayan aspirasyona müdahale *	X	X	X
Yenidoğan banyosu	X		
Yenidoğanda seberoid dermatit (konak) bakımı	X		
Yaşam Boyu Bakım			
Aile desteği	X		
Aile, işyeri, okul ziyareti	X		X
Aile tedavisi			X
Ailenin katılımını artırma	X		
Bakım vericilere destek	X		
BCG aşısı uygulama (sertifikalı)*	X	X	
Ebeveyn eğitimi: Adölesan	X		
Ebeveyn eğitimi: Çocuk bekleyen aile	X		
Evde bakımın sürdürülmesine yardım	X		
Fertiliteyi koruma	X		
Diğer.....			
SAGLIK SİSTEMİ			
Sağlık Sisteminin Koordinasyonu			
Hasta haklarını koruma girişimleri	X		
Preoperatif koordinasyon	X		
Sağlık sistemi rehberliği (sevk/yönlendirme)	X		
Sağlık sistemine kabul	X	X	
Sosyal hizmetlerden yararlandırıcı girişimler	X		
Taburcu etme(hastaneden çıkış)* planı	X	X	
Ziyareti planlama/kolaylaştırma	X		
Diğer.....			
Sağlık Sisteminin Yönetimi ve Destek Hizmetler			

Acil arabasının kontrolü	X		
Aletlerin korunması	X		
Çalışanların denetimi	X		
Delege etme / görevlendirme	X		
Hizmet içi eğitimlere katılma/verme	X		

*Ekip belli vakalarda neyin izleneceğin dair "ortak bakım planları" hazırlamış ya da kararlaştırmış ise "hekim istemi" beklemeden hemşire bu parametreleri izler.

**Bakanlıkça kabul edilen bir eğitim alınması zorunludur."

ÇALIŞMA SAATLERİ VE İZİNLER

İZİN HAKKI 657 DMK Md.99 ile hf.da 40 s.
hizmet özelliklerine, özel kanunlara göre farklı
çalışma süresi olabilir.

DMK Md. 102. 1-10 yıl 20 gün

10 yıl üstü 30 gün

4857 sayılı İş Kanunu'nun 63. maddesi,
Haftalık çalışma süresinin 45 saat olduğunu,
aksi kararlaştırılmadıkça bu sürenin çalışma
günlerine eşit olarak dağıtılacağını hükme
bağlamaktadır. Buna göre, haftanın altı günü
çalışılan bir işyerinde günlük çalışma süresi
7.5 saat olacaktır.

Yıllık izin süreleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir;
1 yıldan 5 yıla kadar (beş yıl dâhil) olanlara 14
günden, 5 yıldan fazla 15 yıldan az olanlara 20
günden, 15 yıl (dâhil) ve daha fazla olanlara
26 günden az olmamak kaydı ile izin hakkı
tanınır

T.C. Sağlık Bakanlığı

TEŞEKKÜRLER....

Sultan Abdulhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi